

जागतिक बँकेच्या अर्थ सहाय्याने राज्यात राबविण्यात येणा-या महाराष्ट्र स्पर्धाक्षम कृषि विकास प्रकल्पांतर्गत (Maharashtra Agricultural Competitiveness Project) पशुधन आधार सेवा (Livestock Support Services) उपघटक राबविण्यास प्रशासकीय मंजूरी प्रदान करणेबाबत.

महाराष्ट्र शासन
कृषि, पशुसंवर्धन, दुग्धव्यवसाय विकास व मत्स्यव्यवसाय विभाग
शासन निर्णय क्रमांक एमएसीपी-२०११/प्र.क्र. ३५७/पदुम-४,
मादाम कामा रोड, हुतात्मा राजगुरु चौक,
मंत्रालय विस्तार, मुंबई-४०००३२
दि. ३० डिसेंबर, २०१६

वाचा:-

१. सहकार, पणन व वस्त्रोद्योग विभागाचा शासन निर्णय क्र. कृवास-२००७/ प्र.क्र. ४०/११-स, दि. ३१ डिसेंबर, २००७.
२. सहकार, पणन व वस्त्रोद्योग विभागाचा शासन निर्णय क्र. बासप्र-२००८/ प्र.क्र. ४५/२१-स, दि. ०९ मे, २०११.
३. कृषि, पशुसंवर्धन, दुग्धव्यवसाय विकास व मत्स्यव्यवसाय विभाग शासन निर्णय क्र.एमएसीपी-२०११/प्र.क्र. ३५७/ पदुम- ४ दि. २८ सप्टेंबर, २०११.
४. कृषि, पशुसंवर्धन, दुग्धव्यवसाय विकास व मत्स्यव्यवसाय विभाग शासन निर्णय क्र.एमएसीपी-२०११/प्र.क्र. ३५७/ पदुम-४ दि. १४ जानेवारी, २०१३.
५. कृषि, पशुसंवर्धन, दुग्धव्यवसाय विकास व मत्स्यव्यवसाय विभागाचे शासन शुद्धिपत्रक क्र.एमएसीपी-२०११/प्र.क्र. ३५७/पदुम-४ दि. ३० ऑक्टोबर, २०१३
६. कृषि, पशुसंवर्धन, दुग्धव्यवसाय विकास व मत्स्यव्यवसाय विभागाचे शासन शुद्धिपत्रक क्र.एमएसीपी-२०११/प्र.क्र. ३५७/ पदुम- ४ दि. २० ऑक्टोबर, २०१४
७. आयुक्त पशुसंवर्धन कार्यालयाचे पत्र क्र. एमएससीपी/पीआययु-एएचडी/पशुधन आधार सेवा /१५२ /२०१६, पुणे दि. ०७.१०.२०१६.

प्रस्तावना :

जागतिक बँकेच्या अर्थ सहाय्याने, राज्यात राबविण्यात येणा-या महाराष्ट्र स्पर्धाक्षम कृषि विकास प्रकल्पांतर्गत (Maharashtra Agricultural Competitiveness Project) पशुधन आधार सेवा (Livestock Support Service) उपघटक राबविण्यास, वाचा -३ येथील दि. २८.०९.२०११ च्या शासन निर्णयान्वये प्रशासकीय मान्यता प्रदान करण्यात आलेली आहे. तदनंतर वेळोवेळी वाचा-४ येथील दि. १४.०१.२०१३ च्या शासन निर्णय, दि. ३०.१०.२०१३ व दि. २०.१०.२०१४ रोजी शासन शुद्धीपत्रक निर्गमित करण्यात आलेले आहेत.

प्रकल्प संचालक, महाराष्ट्र स्पर्धाक्षम कृषि विकास प्रकल्प यांनी त्यांच्या दि. ११.०४.२०१६ च्या पत्रान्वये नोडल अधिकारी यांना प्रकल्प अंमलबजावणी कक्ष अंतर्गत पशुधन आधार सेवा या उपघटकाची अंमलबजावणी सन २०११-१२ ते दि. ३१.१२.२०१७ दरम्यान रु. ९१३.४७ लक्ष या मर्यादेत करण्यासाठी पत्राद्वारे कळविण्यात आलेले आहे. मा. प्रधान सचिव (पदुम) यांनी शेळी एक उच्च मुल्यवर्धित व्यवसाय या उपघटकाची अंमलबजावणी केवळ बीड या एकाच जिल्ह्यामध्ये करण्याबाबत सुचित केलेले होते. सदरच्या अंमलबजावणीस

पशुसंवर्धन खाते, आत्मा, व व्यक्ति विशिष्ट सल्लागार यांच्या संयुक्त सहाय्याने करण्यासाठी जागतिक बँकेनी त्यांचे ई-मेल दि. १४.०७.२०१६ अन्वये मंजुरी प्रदान केलेली आहे.

सदरचा कार्यक्रम राज्यात राबविण्यासाठी यापूर्वी निर्गमित करण्यात आलेले शासन निर्णय / शासन शुध्दीपत्रक दि. २८ सप्टेंबर, २०११, दि. १४ जानेवारी, २०१३, दि. ३० ऑक्टोबर, २०१३ व दि. २० ऑक्टोबर, २०१४ अधिक्रमित करून सर्वसमावेशक शासन निर्णय निर्गमित करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती. त्या अनुषंगाने, खालीलप्रमाणे शासन निर्णय निर्गमित करण्यात येत आहे.

शासन निर्णय:-

जागतिक बँकेच्या अर्थ सहाय्याने राज्यात राबविण्यात येणा-या महाराष्ट्र स्पर्धाक्षम कृषि विकास प्रकल्पांतर्गत (Maharashtra Agricultural Competitiveness Project) पशुधन आधार सेवा (Livestock Support Services) उपघटक दि. ३१.१२.२०१७ पर्यंत रु. ९१३.४७ लक्ष निधीच्या मर्यादेत राबविण्यास याद्वारे शासनाची प्रशासकीय मंजुरी प्रदान करण्यात येत आहे.

सदर उपघटकाची अंमलबजावणी प्रकल्प करारातील तरतुदीनुसार तसेच, प्रकल्प अंमलबजावणी आराखड्या प्रमाणे करण्यात यावी.

१. ग्राम पशुसंवर्धन विस्तारसंघ- पशुसंवर्धन विस्तार महिला ग्राम संपर्क कार्यकर्ती :-

पशुसंवर्धन विस्तार महिला ग्राम संपर्क कार्यकर्ती यांची नेमणूक १२ जिल्ह्यातील ग्रामसमूहातून करण्यात आलेली आहे. या उपघटकांतर्गत नेमणूक करण्यात आलेल्या प्रति पशुसंवर्धन विस्तार महिला ग्राम संपर्क कार्यकर्ती यांना रु. २,५००/- च्या मर्यादेपर्यंत साहित्य पुरवठा (लसवहन पेटिका, भ्रमणध्वनी, एप्रन, टोपी, सिरीजेस, वजन काटा ई.) व रु.१,५००/- च्या मर्यादेत प्रशिक्षण यापूर्वी देण्यात आलेले आहे.

सदर कार्यक्रमांतर्गत सन २०११-१२ व २०१२-१३ या दोन वर्षांच्या प्रथम, द्वितीय व तृतीय टप्प्यातील अहमदनगर, अमरावती, वाशीम, बुलढाणा, यवतमाळ, नागपूर, भंडारा, गोंदिया, बीड व सोलापूर या १० जिल्ह्यात निकषाप्रमाणे निवड झालेल्या ३५५ कार्यकर्ती सद्य:स्थितीत कार्यरत आहेत. निवड करण्यात आलेल्या महिला ग्राम संपर्क कार्यकर्तींना प्रकल्प कालावधीत प्रथम वर्षी ३ व द्वितीय वर्षी ५ दिवसांचे प्रशिक्षण देण्यात आलेले आहे. तथापि, अमरावती, बुलढाणा, वाशीम व यवतमाळ हे चार शेतकरी आत्महत्याग्रस्त जिल्हे असल्याने या जिल्ह्यांमध्ये पशुसंवर्धन विस्तार महिला ग्राम संपर्क कार्यकर्ती यांना कमीत कमी ३ वेळा व जिल्हा पशुसंवर्धन उपायुक्त यांनी मागणी केल्यानुसार अधिकचे प्रशिक्षण देण्यात आलेले आहे.

सन २०१३-१४ पासून अहमदनगर या जिल्ह्यात शेळी-मेंढी पालकांना आधार देणे / शेळ्या मेंढ्यांची संघटीत बाजार व्यवस्था निर्माण करणे या कार्यक्रमात स्थापन केलेल्या व करावयाच्या प्रत्येक साधारण स्वारस्य गटामधून १ महिलेची पशुसंवर्धन विस्तार महिला ग्राम संपर्क कार्यकर्ती म्हणून निवड करण्यात आलेली आहे. या कार्यक्रमांतर्गत अहमदनगर जिल्ह्यामध्ये एकूण १५० पशुसंवर्धन विस्तार महिला ग्राम संपर्क कार्यकर्तींची निवड करण्यात आलेली असून त्या सद्य:स्थितीत कार्यरत आहेत.

तसेच, शेळीपालन एक उच्चमूल्यवर्धित व्यवसाय प्रात्यक्षिके या कार्यक्रमांतर्गत यवतमाळ जिल्ह्यामध्ये ५०, पुणे, सातारा व बीड या ३ जिल्ह्यांमध्ये प्रत्येकी ३५ याप्रमाणे १०५ पशुसंवर्धन विस्तार महिला ग्राम संपर्क कार्यकर्तींची निवड करण्यात आलेली आहे.

सन २०१६-१७ मध्ये बीड जिल्ह्यामध्ये ४५ पशुसंवर्धन विस्तार महिला ग्राम संपर्क कार्यकर्तींची निवड करण्यात यावी. याप्रमाणे प्रकल्प कालावधी पर्यंत १२ जिल्ह्यांमधून एकूण ७०५ पशुसंवर्धन विस्तार महिला ग्राम संपर्क कार्यकर्ती कार्यरत राहतील. निवड करण्यात येणा-या महिला ग्राम संपर्क कार्यकर्तींना उर्वरित प्रकल्प

कालावधीत प्रथम वर्षी ७ दिवसांचे व द्वितीय वर्षी ५ दिवसांचे प्रशिक्षण आयोजित करण्यात यावे. तसेच, सदर पशुसंवर्धन विस्तार महिला ग्राम संपर्क कार्यकर्ती यांनी शेतकऱ्यांना दिलेल्या विविध पशुसेवेबाबत त्यांनी आकारावयाची फी यामध्ये सुधारणा करण्यात येत असून त्याचा तपशिल सोबतच्या **परिशिष्ट-१** मध्ये दर्शविण्यात आलेला आहे.

२. शेळी, मेंढी धारकांना आधार देणे / शेळ्या मेंढ्यांची संघटित बाजार व्यवस्था निर्माण करणे:-

या कार्यक्रमाची अंमलबजावणी सन २०११-१२ ते २०१५-१६ या कालावधीमध्ये सेवादाते, पशुसंवर्धन विभाग व आत्मा यांच्या मार्फत करण्यात आलेली आहे. या कार्यक्रमांतर्गत अहमदनगर जिल्ह्यात १५० साधारण स्वारस्य गटाची स्थापना करण्यात आलेली आहे. प्रत्येक साधारण स्वारस्य गटात शेळी-मेंढी धारक १५ शेतकऱ्यांचा समावेश करण्यात आलेला आहे. प्रत्येक साधारण स्वारस्य गटातील समाविष्ट शेतकऱ्यांपैकी ५ शेतकऱ्यांना ५० % अनुदानावर प्रत्येकी १ या याप्रमाणे प्रति स्वारस्य गटास एकूण ५ उस्मानाबादी जातीचे पैदाशीचे बोकड पुरवठा करण्यात आलेले आहेत. या ५ लाभार्थ्यांपैकी १ लाभार्थी गटामधून निवड करण्यात येणारी महिला ग्रामसंपर्क कार्यकर्ती आहे. या कार्यक्रमांतर्गत एकूण ७५० पैदाशीच्या बोकडांचा पुरवठा करण्यात आलेला आहे. प्रति उस्मानाबादी पैदासक्षम बोकडाची ५० टक्के अनुदान उच्चतम मर्यादा प्रति बोकड रु. ३,७५०/- राहणार आहे. (प्रति बोकड खरेदी किंमत रु. ३,५००/- तसेच खाद्य व विमा रु. २५०/-) व प्रति स्वारस्य गट उच्चतम अनुदान मर्यादा (खाद्य व विमासह) बोकडाच्या प्रत्यक्ष किमतीच्या ५० % वा रु. १८७५०/- या पैकी, जी कमी असेल, ती अनुदान मर्यादा अनुज्ञेय राहिल. अहमदनगर जिल्ह्यात यापूर्वीच दोन बोकड मेळावे आयोजित करण्यात आलेले आहेत.

३. शेळीपालन एक उच्चमूल्यवर्धित व्यवसाय प्रात्यक्षिके यवतमाळ (२५० प्रात्यक्षिके) व बीड (७५० प्रात्यक्षिके) या जिल्ह्यामध्ये राबविणे :-

विदर्भातील यवतमाळ जिल्ह्यामध्ये सन २०११-२०१२ ते २०१४-१५ या कालावधीत २५० प्रात्यक्षिकांचे आयोजन सेवादाते, आत्मा व पशुसंवर्धन खाते यांच्यामार्फत आयोजित करण्यात आलेले आहेत.

सन २०१६-१७ ते ३१ डिसेंबर, २०१७ या कालावधीमध्ये बीड जिल्ह्यात एकूण ७५० प्रात्यक्षिकांचे आयोजन करण्यात यावे. प्रशिक्षणासाठी लाभार्थ्यांची निवड, प्रशिक्षण व त्यांच्या तांत्रिक सहलभेटी तसेच, तांत्रिक मार्गदर्शन सेवादाते / व्यक्ती विशिष्ट सल्लागार (पशुधन विस्तार कार्यकर्ता) पशुसंवर्धन विभाग व आत्मा यंत्रणेमार्फत करण्यात यावे.

बीड येथील ७५० प्रात्यक्षिक धारकांना ५०% अनुदानावर उस्मानाबादी जातीच्या पैदाशीचे बोकड रु.३,७५०/- (रु. ३,५००/- तसेच खाद्य व विमा रु. २५०/-) अनुदान मर्यादेत अथवा बोकडाच्या प्रत्यक्ष किमतीच्या ५०% (खाद्य व विमेशह) वा रु.३७५०/- या पैकी जी रक्कम कमी असेल, ती अनुदान मर्यादा अनुज्ञेय राहिल.

बीड जिल्ह्यातील ७५० प्रात्यक्षिक धारक शेळीपालक शेतकऱ्यांपैकी १५० शेळीपालक शेतकऱ्यांना ७५% अनुदानावर प्रत्येकी १ विद्युतचलित चारा कटाई यंत्र व ६ प्लास्टिक मुरघास पिशवीच्या १ संचासाठी युनिट कॉस्ट रु.२०,०००/- असेल. सदर संचासाठी प्रत्यक्ष किमतीच्या ७५% वा रु.१५,०००/- या पैकी जी रक्कम कमी असेल तेवढ्या रक्कमेचे अनुदान अनुज्ञेय राहिल. लाभार्थ्यांची निवड करताना १५० पेक्षा जास्त शेतकऱ्यांचे अर्ज प्राप्त झाल्यास सोडत पद्धतीने निवड करण्यात यावी. सदर उपघटकाची अंमलबजावणी यवतमाळ येथील उपघटक अंमलबजावणीच्या धर्तीवर करण्यात यावी. बीड जिल्ह्यात तीन बोकड मेळाव्यांचे आयोजन अहमदनगर येथील बोकड मेळाव्याच्या धर्तीवर करण्यात यावे.

या उपघटकाची अंमलबजावणी व्यक्ति विशिष्ट सल्लागार यांच्या नेमणूकी करून करण्यात यावी. बीड जिल्ह्यात एकूण ४ व्यक्ति विशिष्ट सल्लागार यांची नेमणूक प्रकल्पांतर्गत विहित करण्यात आलेल्या मार्गदर्शक सुचनेनुसार जागतिक बँकेच्या मंजूर विषयसूचीअन्वये आयुक्त पशुसंवर्धन यांच्या अध्यक्षतेखालील निवड समितीव्दारे करण्यात यावी. व्यक्ति विशिष्ट सल्लागार यांना देय असणारे प्रतिमहा सल्लागार शुल्क जिल्हा पशुसंवर्धन उपायुक्त बीड यांचेमार्फत अदा करण्यात यावे.

बीड जिल्ह्यामधील एकूण ७५० प्रात्यक्षिकधारकांपैकी १५० प्रात्यक्षिकधारकांना शेळीवाडा बांधकामापोटी प्रति प्रात्यक्षिकधारक २५% इतके रु.२५,०००/- अनुदान देय राहिल. लाभार्थ्यांची निवड करताना १५० पेक्षा जास्त शेतकऱ्यांचे अर्ज प्राप्त झाल्यास सोडत पद्धतीने निवड करण्यात यावी.

या उपघटकांतर्गत निवड केलेल्या प्रात्यक्षिकधारक शेतकऱ्याने प्रथम स्वहिस्स्याच्या रक्कमेतून शेळीवाडयाचे बांधकाम व इतर मुलभूत सुविधा उभाराव्यात. शेळीवाडयाचे बांधकाम करण्यासाठी आयुक्त पशुसंवर्धन, महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांनी मार्गदर्शक सुचना निर्गमित कराव्यात. प्रात्यक्षिकधारक शेतकऱ्यांनी केलेल्या शेळीवाडा बांधकामांतर्गत उभारलेल्या मुलभूत सुविधांची प्रत्यक्ष तपासणी व मुल्यांकन अहवाल संबंधित तालुक्याचे पशुधन विकास अधिकारी (विस्तार) यांनी वेळोवेळी करून, शेळीवाडयाचे प्रात्यक्षिकधारक शेतकऱ्यासह छायाचित्र संबंधित जिल्हा पशुसंवर्धन उपायुक्त यांचेकडे सादर करावे व सदरच्या मुल्यांकन अहवालानुसार दोन समान टप्प्यामध्ये देय अनुदान अदा करण्यात यावे.

४. जनावरांच्या आरोग्य तपासणी शिबिरांचे आयोजन करणे:-

सन २०११-१२ ते २०१५-१६ या कालावधीत जनावरांच्या आरोग्य तपासणी शिबिरांचे आयोजन या उपघटकाचे प्रकल्पातील २० मोठ्या जनावरांचे बाजार व ४ शेळ्या / मेंढ्यांच्या बाजार कार्यक्षेत्रात शिबीरांचे आयोजन महाराष्ट्र शासनाने मंजूर केलेल्या कामधेनु दत्तक ग्राम योजनेच्या धर्तीवर करण्यात आलेले आहे. लाभ क्षेत्रातील किमान ३०० ते ५०० पैदासक्षम जनावरे व शेळ्या / मेंढ्या असणाऱ्या गावातून ग्रामसभेच्या संमतीने शिबिरांचे आयोजन करण्यात आलेले आहे. या शिबीरांमध्ये शेळ्या / मेंढ्यांना प्राधान्य देण्यात आलेले असून त्यात वंध्यत्व उपचार, गोचीड-गोमांशाचे निर्मूलन, कृत्रिम रेतन, जंतनाशक पाजणे इ. सेवा पुरविण्यात आलेल्या आहेत. या अंतर्गत एकूण २३० शिबिरांचे आयोजन करण्यात आलेले आहे.

सन २०१६-१७ ते ३१ डिसेंबर, २०१७ या उर्वरित कालावधीमध्ये १२ जिल्ह्यांसह बीड जिल्ह्यांमध्ये देखील उर्वरित ९५ आरोग्य तपासणी शिबिरांचे आयोजन करण्यात यावे. या अंतर्गत प्रतिवर्षी २ शिबिरे सहा महिन्यांच्या अंतराने आयोजित करण्यात यावीत. असे एकूण ३२५ शिबिरांचे आयोजन प्रकल्प कालावधीत करण्यात यावे.

५. पुणे येथील पशुसंवर्धन विभागाच्या राज्यस्तरीय प्रशिक्षण केंद्राचे बळकटीकरण करणे:-

सन २०११-१२ ते २०१५-१६ या कालावधीमध्ये मोठ्या जनावरांचे २० बाजार व लहान जनावरांचे ४ बाजार लाभ क्षेत्रातील एकूण ३८८ पशुधन विकास अधिकारी, सहाय्यक पशुधन विकास अधिकारी / पशुधन पर्यवेक्षकांना प्रशिक्षण देण्यात आलेले आहे. या प्रशिक्षणाचा कालावधी ५ दिवसांचा होता. यामध्ये पशुधन बाजारांचे व्यवस्थापन, जनावरांच्या रोग निर्मूलनाचे व्यवस्थापन व अनुषंगिक विषयांचा समावेश होता. सदरहु प्रशिक्षणाचा अभ्यासक्रम आयुक्त पशुसंवर्धन, महाराष्ट्र राज्य यांनी तयार केलेला होता. प्राचार्य, राज्यस्तरीय प्रशिक्षण केंद्र, पुणे यांनी योजनेची अंमलबजावणी केलेली आहे. या उपघटकासाठी प्राप्त होणा-या निधीमधून प्रशिक्षण सुविधांचे बळकटीकरण, प्रशिक्षण साहित्य खरेदी व प्रशिक्षणाचे आयोजन करण्यात आलेले आहे.

६. प्रकल्प अंमलबजावणी कक्ष (पी.आय.यु.पशुसंवर्धन) :-

मंजूर प्रकल्प अंमलबजावणी आराखड्यानुसार प्रकल्पांतर्गत समाविष्ट पशुसंवर्धन विभागाचा खालीलप्रमाणे स्वतंत्र पी. आय. यु. कक्ष पुणे येथे स्थापीत करण्यास यापुर्वीच शासनाची मान्यता प्रदान करण्यात आलेली आहे. प्रकल्प अंमलबजावणी कक्षाची संरचना खालीलप्रमाणे आहे.

अ.क्र.	पदनाम	संख्या	नियुक्तीचा प्रकार
१	नोडल ऑफिसर	१ पद	पशुधन विकास अधिकारी, गट-अ (पशुसंवर्धन विभागातून प्रतीनियुक्तीने)
२	लेखापाल (संगणक प्रशिक्षित)	१ पद	करारसेवेने
३	संदेश वाहक	१ पद	करारसेवेने

सदर प्रकल्प अंमलबजावणी कक्षाचा खर्च शासनाच्या पणन विभागाकडून यासाठी प्राप्त होणा-या स्वतंत्र निधीमधून करण्यात यावा.

पशुधन आधार सेवेची अंमलबजावणी कार्यक्षेत्र- उपरोक्त अ. क्र.१ ते ६ येथील उपघटकांतर्गत मोठ्या जनावरांचे २० व लहान (शेळ्या / मेंढ्यांचे) जनावरांच्या ४ बाजारांचे बळकटीकरण प्रकल्प कालावधीत पूर्ण करण्यात यावे. या २४ बाजारांच्या लाभक्षेत्रातून तसेच, बीड व गोंदिया अशा एकूण १६ जिल्ह्यांमधून पशुधन आधार सेवेची अंमलबजावणी प्रकल्प कालावधीत खाली दर्शविल्याप्रमाणे ३ टप्प्यात करण्यात यावी.

अ - लहान जनावरांचे बाजार (शेळी मेंढी)

अ. क्र.	जिल्हा	बाजार समिती
१	अहमदनगर	कर्जत
२	पुणे	शिरूर
३	सातारा	दहिवडी
४	धुळे	साक्री

ब- मोठ्या जनावरांचे बाजार-

अ. क्र.	जिल्हा	अ.क्र.	बाजार समिती
१	वाशिम	१	कारंजा
२	अहमदनगर	२	नेवासा
		३	राहता
३	यवतमाळ	४	पुसद
४	अमरावती	५	चांदूर बाजार
५	बुलढाणा	६	मेहकर
६	नागपूर	७	काटोल
७	भंडारा	८	लाखनी
८	सोलापूर	९	अकलूज
		१०	सांगोला
९	पुणे	११	खेड

		१२	बारामती
		१३	जुन्नर
१०	सातारा	१४	कराड
११	कोल्हापूर	१५	वडगाव पेठ
१२	नाशिक	१६	पिंपळगाव बसवंत
१३	धुळे	१७	शिरपूर
		१८	धुळे
१४	जळगाव	१९	अंमळनेर
		२०	जळगाव

उपरोक्त कार्यक्रमासाठी सहकार व पणन विभागाकडून आयुक्त पशुसंवर्धन, महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांना खालील नमुद लेखाशीर्षाखाली थेट निधी वितरीत केला जाणार असून, सदरचा निधी आयुक्त पशुसंवर्धन, पुणे यांच्या स्तरावरून पशुसंवर्धन विभागाच्या प्रकल्प अंमलबजावणी कक्ष व संबंधित जिल्ह्याच्या जिल्हा पशुसंवर्धन उपआयुक्त यांच्याकडे संगणक वितरण प्रणालीवर उपलब्ध करून देण्यात यावा.

राज्य हिस्सा-

मागणी क्र. व्ही-०२,
मुख्य लेखाशीर्ष २४३५- इतर कृषि विषयक कार्यक्रम,
(०१) पणन व गुणवत्ता नियंत्रण,
(१९९) इतर अशासकीय संस्थांना सहाय्य,
(०१) बाह्य सहाय्यित प्रकल्प,
(०१) जागतिक बँक सहाय्यित महाराष्ट्र स्पर्धाक्षम कृषि विकास प्रकल्प (राज्य हिस्सा)
३२ -अंशदाने,
(संकेतांक - २४३५ ००१ ७)

बाह्य हिस्सा -

मागणी क्र. व्ही-०२,
मुख्य लेखाशीर्ष २४३५ -इतर कृषि विषयक कार्यक्रम,
(०१) पणन व गुणवत्ता नियंत्रण
(१९९) इतर अशासकीय संस्थांना सहाय्य,
(०१) बाह्य सहाय्यित प्रकल्प,
(०२) जागतिक बँक सहाय्यित महाराष्ट्र स्पर्धाक्षम कृषि विकास प्रकल्प (बाह्य हिस्सा)
३२ - अंशदाने,
(संकेतांक- २४३५ ००२ ६)

प्रकल्प अंमलबजावणी कक्षाकडून करण्यात येणाऱ्या खर्चासाठी लेखाधिकारी, आयुक्त पशुसंवर्धन, महाराष्ट्र राज्य पुणे यांचे कार्यालय यांना तसेच, उर्वरित कार्यक्रमासाठी संबंधित जिल्ह्याचे जिल्हा पशुसंवर्धन उपआयुक्त यांना आहरण व संवितरण अधिकारी म्हणून घोषित करण्यात येत आहे.

या प्रकल्पांतर्गत करावयाची खरेदी आणि संपादन करावयाच्या सेवा जागतिक बँकेच्या वित्तीय नियमावलीनुसार करण्यात याव्यात. जागतिक बँकेने मंजूर केलेल्या संपादन नियोजनानुसार (Procurement Plan) त्या त्या स्तरावर खरेदीची / संपादनाची कार्यवाही करण्यात यावी.

पशुधन आधार सेवा या उपघटकाची अंमलबजावणी जागतिक बँक व पणन विभाग (नोडल विभाग) यांच्या मार्गदर्शक सूचनेप्रमाणे करताना प्रकल्प समन्वय कक्षाशी या संदर्भात नियमितपणे संपर्क व समन्वय ठेवण्यात यावा.

पशुधन आधार सेवेच्या अंमलबजावणीसाठी सविस्तर मार्गदर्शक सूचना आयुक्त पशुसंवर्धन, महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांनी त्यांच्या स्तरावरून सर्व संबंधित क्षेत्रिय अधिकाऱ्यांना निर्गमित करण्यात याव्यात.

या कार्यक्रमांतर्गत अनु. क्र. १ ते ६ येथील नमूद विविध कार्यक्रमांसाठी सन २०११-१२ ते २०१६-१७ (दि. ३१ डिसेंबर, २०१७ अखेर) या कालावधीत पशुधन आधार सेवा या पशुसंवर्धन विभागाच्या मंजूर उपघटक / उपघटकांसाठी उपलब्ध निधीचा तपशील खालीलप्रमाणे राहिल.

अ.क्र.	मंजूर उपघटकाचे नाव	राज्य हिस्सा	बाह्य हिस्सा	लाभार्थी हिस्सा	एकूण
१.	ग्राम पशुसंवर्धन विस्तार संघ- पशुसंवर्धन विस्तार महिला ग्रामसंपर्क कार्यकर्ती	४.४०	३९.६०	०.००	४४.००
२	अहमदनगर जिल्ह्यात शेळी-मेंढी पालकांना आधार देणे	२.९०	२६.१०	२८.१३	५७.१३
३.	यवतमाळ व बीड जिल्ह्यातून शेळी एक उच्चमूल्यवर्धित व्यवसाय यांची प्रात्यक्षिके आयोजित करणे.	१४.२०	१२७.८०	४७.५०	१८९.५०
४.	पुणे येथील राज्यस्तरीय प्रशिक्षण संस्थेचे बळकटीकरण करणे	२.७०	२४.३०	०.००	२७.००
५.	शेळी-मेंढी पालकांना / शेतकऱ्यांना आधार देणे / शेळ्या- मेंढ्यांची संघटीत बाजार व्यवस्था निर्माण करणे, शेळी एक उच्चमूल्यवर्धित व्यवसाय राबविण्यासाठी सेवादाते व व्यक्ती विशिष्ट सल्लागार सेवादाता यांची निवड करणे.	४.००	३६.७२	०.००	४०.७२
६	जनावरांची आरोग्य तपासणी शिबिरे आयोजित करणे	५०.३७	४५३.३८	०.००	५०३.७५
	एकूण	७८.५७	७०७.९०	७५.६३	८६२.१०

सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०१६१२३०१०५१२११७०१ असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्रचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(श.मा. साठे)
उपसचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रति,

१. मा. राज्यपाल यांचे सचिव

२. मा. मुख्यमंत्री यांचे प्रधान सचिव
३. मा. मंत्री (कृषी) यांचे खाजगी सचिव
४. मा. मंत्री (पदुम) यांचे खाजगी सचिव
५. मा. राज्यमंत्री (पदुम) यांचे खाजगी सचिव
६. मा. प्रधान सचिव, (कृषि व पणन) कृषि व पदुम विभाग, मंत्रालय, मुंबई
७. प्रधान सचिव, नियोजन विभाग, मंत्रालय, मुंबई
८. प्रधान सचिव, वित्त विभाग, मंत्रालय, मुंबई
९. प्रधान सचिव, सहकार व वास्त्रोधोग विभाग, (सहकार), मंत्रालय, मुंबई
१०. प्रधान सचिव (पदुम) कृषि व पदुम विभाग, मंत्रालय, मुंबई
११. आयुक्त, पशुसंवर्धन, महाराष्ट्र राज्य, औंध, पुणे ७
१२. आयुक्त, कृषि, महाराष्ट्र राज्य, पुणे.
१३. प्रकल्प संचालक, महाराष्ट्र स्पर्धाक्षम कृषि विकास प्रकल्प, प्लॉट नं. एफ /ई ७८, पहिला मजला, भूविकास बँकेचे प्रशिक्षण केंद्र, मार्केट यार्ड, गुलटेकडी, पुणे-४११०३७
१४. मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जिल्हा परिषद (सर्व)
१५. प्रादेशिक सहआयुक्त पशुसंवर्धन (सर्व)
१६. जिल्हा पशुसंवर्धन उपायुक्त (संबंधित १६ जिल्हे)
१७. जिल्हा पशुसंवर्धन अधिकारी, जिल्हा परिषद (संबंधित १६ जिल्हे)
१८. महालेखापाल, महाराष्ट्र - १/२ (लेखा व अनुज्ञेयता/लेखा परीक्षा) मुंबई / नागपूर
१९. जिल्हा कोषागार अधिकारी, (संबंधित १६ जिल्हे)
२०. निवडनस्ती (पदुम-४) .

शासन निर्णय क्रमांक एमएसीपी-२०११/प्र.क्र. ३५७/पदुम-४, दि.३० डिसेंबर, २०१६ सोबतचे परिशिष्ट-१

महिला (पशुसंवर्धन विस्तार) ग्रामसंपर्क कार्यकर्ती यांनी दिलेल्या पशुसेवेबाबत आकारावयाचे शुल्क

अ. क्र.	तपशील	एकक	शासन निर्णय दि.२८/०९/२०११ अन्वये आकारावयाचे शुल्क	आकारावयाचे सुधारित शुल्क
अ	किमान तंत्रज्ञानावर आधारित प्रात्याक्षिके-			
१	स्वच्छ गोठा व्यवस्थापन व शेणाची जैविक विल्हेवाट-	प्रति शेतकरी	रुपये १०/-	रुपये १५/-
२	वाळवीची कोबड्यांचे खाद्य म्हणून उपयोग करणे-	प्रति शेतकरी	रुपये १०/-	रुपये १५/-
३	खाण्यायोग्य शेवाळ उत्पादन कार्यक्रम	प्रति शेतकरी	रुपये १०/-	रुपये १५/-
४	सफल अंड्यांची तपासणी करणे	प्रति ५ अंडे	रुपये १०/-	रुपये १५/-
५	एक दिवसाच्या पिलांचे व्यवस्थापन	प्रति शेतकरी	रुपये १०/-	रुपये १५/-
ब	पशुसंवर्धन विषयक इतर कामाची सूची-			
१	सफल अंडी वाटप कार्यक्रम	प्रति अंडे	रुपये १/-	रुपये १.५०/-
२	खनिज मिश्रण वाटप	प्रति प्राणी	---	रुपये २/-
३	शेळ्या / मेंढ्यांचे वजन करणे	प्रति प्राणी	-----	रुपये ३/-
क	व्यवस्थापनविषयक कामकाजाची सुची			
१	परसातील कोंबड्यांना लसीकरण (१०० पक्षांच्या मर्यादेपर्यंत)	प्रति पक्षी	रुपये १/-	रुपये १.५०/-
२	परसातील कोंबड्यांना जंतनाशके पाजणे	प्रति पक्षी	रुपये १/-	रुपये १.५०/-
३	शेळ्या मेंढ्यांना जंतनाशके पाजणे	प्रति प्राणी	रुपये २/-	रुपये ३/-
४	पक्षाचे खुराडे यांचे निर्जंतुकीकरण तसेच, गोचीड गोमाशी निर्मूलन करणे	प्रति खुराडे	रुपये ५/-	रुपये ७.५०/-
५	शेळ्या / मेंढ्यांचे परोपजीवी व बाह्य कीटकांचे नियंत्रण करणे	प्रति प्राणी	रुपये ३/-	रुपये ४.५०/-

- जंतनाशके, लसी व परोपजीवी बाह्य कीटकांचे नियंत्रणासाठी लागणारी औषधे ग्रामसमुहातील पशुवैद्यकीय दवाखान्यातून पुरवठा करण्यात येईल. सदरच्या औषधांचा वापर पशुवैद्यकांच्या सल्ल्यानेच करण्यात यावा.
- शासनाच्या विविध योजना व प्राणीजन्य उत्पादित मालाची अद्ययावत बाजारभावांची माहिती शेतकऱ्यांना त्यांच्या मागणीनुसार देण्यात यावी. या पशुसखीना शासनाच्या विविध योजनेमध्ये लाभार्थी म्हणून प्राथमिकता देण्यात यावी. पशुगणना व विमा योजना इ. मध्ये त्यांचा समावेश करण्यात यावा, जेणेकरून त्यांच्या उत्पन्नात भर पडण्यास मदत होईल.
- सदर पशुवैद्यकीय सेवांसाठीचे विहित शासन शुल्क हे जनावरांच्या दवाखान्यांमध्ये जमा करावयाचे आहे. तसेच सदरची सेवा पशुसखीमार्फत पशुपालकांच्या दारात थेट उपलब्ध होत आहे. यासाठी पशुसखी यांना प्रवास भत्ता अथवा प्रवासाचे साधन शासनामार्फत पुरविण्यात आलेले नसल्याने व इतर कोणतेही भत्ते शासनाने दिलेले नसल्याने त्यांचे मार्फत देण्यात येणाऱ्या सदर सेवादरांमध्ये वाढ करण्यात आलेली आहे. शासन शुल्क वजा जाता उर्वरित शुल्क संबंधीत महिला कार्यकर्तींचे अर्जित उत्पन्न राहील.